

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 327/2015-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza o sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpenej advokátom JUDr. Mariánom Košutom, Ambroseho 17, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 36 ErNr 94/02, za účasti Okresného súdu Bratislava V, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 36 ErNr 94/02 p o r u š e n é b o l o .

2. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktorú jej je Okresný súd Bratislava V p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava V je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 354,89 € (slovom tristopäťdesiatštyri eur a osemdesiatdeväť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Mariána Košuta, Ambroseho 17, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 ErNr 94/02 o jej návrhu na zastavenie exekučného konania, resp. o jej námietkach proti ďalším trovám exekúcie.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta nečinnosť okresného súdu v exekučnom konaní vedenom proti nej ako povinnej, a to v súvislosti s rozhodovaním o námietkach, ktoré podala proti trovám exekúcie. Súdna exekútorka doručila námietky okresnému súdu 20. apríla 2005 a do podania sťažnosti nebolo o nich rozhodnuté.

Vzhľadom na dĺžku nečinnosti okresného súdu sťažovateľka nepodala sťažnosť predsedovi okresného súdu podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Okrem toho uviedla, že urgenciu vo veci námietok proti trovám exekúcie podala súdna exekútorka 23. júla 2014.

V sťažnosti sťažovateľka ďalej uviedla: *„Z dôvodu nečinnosti Okresného súdu Bratislava V. nie je predmetné exekučné konanie napriek splateniu celej pohľadávky oprávnenému stále ukončené a na byt mandantky je už 10 rokov zriadené exekučné záložné právo.*

Napriek tomu, že istina bola mandantkou oprávnenému riadne splatená, súd doposiaľ nerozhodol o námietkach mandantky, ktoré sa týkali len vyčíslenia exekučných trov. Pomerne jednoduché rozhodnutie súdu, na ktoré je oprávnený aj súdny čakateľ, vyšší

súdny úradník alebo súdny tajomník, desať rokov nebolo vydané, pričom mandantka doposiaľ nemá možnosť nakladať so svojou zablokovanou nehnuteľnosťou.“

Na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava V. pod sp. zn. 36 Er, Nr 94/02, porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava V. prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er, Nr 94/02 konať bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ]... priznáva finančné zadostučinenie vo výške 6.000 €... ktoré je Okresný súd Bratislava V. povinný jej zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

4. Okresný súd Bratislava V. je povinný uhradiť právnemu zástupcovi advokátovi JUDr. Mariánovi Košutovi... trovy právneho zastúpenia vo výške 354,89 EUR do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

Ústavný súd si v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal súdny spis a vyjadrenie okresného súdu k sťažnosti.

Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 3186/2015 z 24. apríla 2015 uviedol:

„Pokiaľ ide o moje vyjadrenie k sťažnosti konštatujem, že sťažnosť je oprávnená. Poukazujem na to, že nie je problém pokiaľ ide o vymáhanie pohľadávky ako takej, doteraz nebolo rozhodnuté o námietkach ohľadom trov exekúcie.“

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní uznesením č. k. II. ÚS 327/2015-14 z 27. mája 2015 prijal sťažnosť na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Po prijatí sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 5. júna 2015 predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, ako aj k sťažnosti.

Predseda okresného súdu po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie doplnil svoje stanovisko v prípise sp. zn. Spr. 3316/2015 zo 17. júna 2015 (doručenom ústavnému súdu 24. júna 2015) okrem iného takto:

«Podaním osobne podaným na súd dňa 2. 2. 2005 (č. l. 52) podala povinná návrh na zastavenie exekučného konania, ktorý odôvodnila tým, že celú pohľadávku aj s príslušenstvom a trovami súdneho konania uhradila v 9 splátkach po 1.000,- Sk a poslednú 10 splátku uhradila dňa 22. 10. 2003 v sume 978,- Sk, čím považuje svoj záväzok za splnený. Uvedené preukázala fotokópiami dokladov o zaplatení pohľadávky vo výške celkovo 9.789,- Sk. Uvedenú sumu zaplatila na základe výzvy oprávneného zo dňa 30. 11. 2011 a pozostáva z úhrady istiny vo výške 5.050,- Sk, príslušenstva vo výške 3.599,- Sk, trov súdneho konania vo výške 200,- Sk a trov právneho zastúpenia v súdnom konaní vo výške 940,- Sk. Povinná tiež súdu predložila oznámenie o trovách exekúcie oprávneného, z ktorého vyplýva, že predmetom exekúcie ostala suma 1.834,70 Sk.

Dňa 20. 4. 2005 boli súdu súdnou exekútorkou postúpené námietky povinnej proti trovám exekúcie.

Podaním doručeným súdu dňa 31. 7. 2014 súdna exekútorka doručila súdu podanie označené ako „Námietky proti trovám exekúcie – urgencia“. Na základe uvedeného súd výzvou zo dňa 24. 4. 2015 vyzval súdnu exekútorku na predloženie exekučného spisu č. EX 485/02 na účely rozhodnutia o námietkach proti exekúcii. Dňa 18. 5. 2015 súdna exekútorka doručila súdu exekučný spis č. EX 485/02 a uviedla, že povinná pohľadávku o trovy exekúcie uhradila ešte v roku 2005.

Exekučné konanie možno skončiť troma spôsobmi:

- 1. Zastavením exekúcie uznesením súdu (§ 57 Exekučného poriadku)*
- 2. Upustením od exekúcie (§ 46 ods. 8 Exekučného poriadku)*
- 3. Vymožením pohľadávky oprávneného a jej príslušenstva, trov exekúcie.*

Následkom skončenia exekúcie je, že súdny exekútor je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť exekučnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie. Iba v prípade, pokiaľ

dôjde k zastaveniu podľa § 57 Exekučného poriadku, súd vydáva rozhodnutie o zastavení. V ostatných prípadoch sa exekúcia končí bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia.

Podľa § 36 ods. 10 Exekučného poriadku na požiadanie povinného a na účel preukázania splnenia dlhu podľa § 46 ods. 3 exekútor vystaví písomné potvrdenie o splnení dlhu alebo jeho časti na tlačive zverejnenom na webovom sídle ministerstva.

Uvedené ustanovenie zakotvuje povinnosť súdneho exekútora potvrdiť splnenie dlhu. Potvrdenie plní okrem evidenčnej funkcie aj funkciu kvitancie pre povinného.

Podľa § 46 ods. 8 Exekučného poriadku exekútor upustí od vykonania exekúcie, ak povinný splnil, čo mu ukladá rozhodnutie. Exekútor upustí od vykonávania exekúcie aj v prípade, ak povinný plnil čiastočne a oprávnený s upustením od vykonávania exekúcie súhlasí. Ak exekútor vykonával exekúciu predajom nehnuteľnosti alebo zriadením exekučného záložného práva, oznámi príslušnému okresnému úradu, že upustil od vykonania exekúcie.

Podľa § 60 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku poverenie na vykonanie exekúcie vydané exekútorovi podľa § 44 exekútor bezodkladne vráti súdu, ak exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46 ods. 8).

Upustenie od exekúcie je osobitným a samostatným spôsobom skončenia exekúcie. Na rozdiel od zastavenia exekúcie, keď jediným orgánom oprávneným na vydanie rozhodnutia (uznesenia) o zastavení exekúcie... je exekučný súd, v prípade upustenia od exekúcie môže súdny exekútor „rozhodnúť“ (nejde o formalizované rozhodnutie, ale o potvrdenie určitého stavu) sám, ak sú na to splnené zákonné predpoklady. Súdny exekútor v súlade s § 60 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku musí bezodkladne po upustení od exekúcie vrátiť súdu poverenie na vykonanie exekúcie a ďalej nemôže pokračovať v exekúcii.

Z výkladu zákona vyplýva, že uvedený postup upustenia od vykonania exekúcie je stanovený pre prípady, ak si povinný splní svoju povinnosť skôr, ako mu bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie. Podľa vyjadrenia povinnej táto prevzala upovedomenie o začatí exekúcie 30. 9. 2002, pričom záväzok začala plniť v splátkach až v roku 2003.

Podľa § 60 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku poverenie na vykonanie exekúcie vydané exekútorovi podľa § 44 exekútor bezodkladne vráti súdu, ak sa exekučné konanie skončilo vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie.

V prípade skončenia exekúcie vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie vráti súdny exekútor poverenie na vykonanie exekúcie bezodkladne po tom, ako sa exekučné konanie skončí vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie. Skončenie exekučného konania je súdny exekútor povinný oznámiť všetkým účastníkom konania a subjektom, ktoré požiadal o poskytnutie súčinnosti. Ešte pred vrátením poverenia súdu je súdny exekútor povinný zaslať konečné vyúčtovanie exekučného konania v zákonom predpísanej štruktúre. Súdu konečné vyúčtovanie zasiela spolu s poverením, ktoré zasiela súdu.

Z vyššie uvedeného prehľadu vyplýva, že pohľadávka a trovy exekučného konania boli vymožené ešte v roku 2005, a tým ďalšie rozhodnutie o námietkach voči exekúcii nie je potrebné v zmysle exekučného poriadku.

Na základe vyššie uvedeného považujem sťažnosť z hľadiska prietahu v konaní za neopodstatnenú.»

Predseda okresného súdu vo svojom stanovisku súčasne uviedol, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Sťažovateľka zaslala ústavnému súdu vyjadrenie z 23. októbra 2015 (doručené ústavnému súdu 29. októbra 2015), v ktorom okrem iného uvádza:

„Vo vašom uznesení č. k. II. ÚS 327/2015-14 zo dňa 27. 05. 2015 na strane 3 tretí odstavec zhora sa konštatuje, že predseda Okresného súdu vo svojom prípise sp. zn. Spr 3186/2015 z 24. 04. 2015 konštatoval, že sťažnosť mojej mandantky je oprávnená, keďže doposiaľ nebolo rozhodnuté o námietkach mojej mandantky ohľadom trov exekúcie.

Naproti tomu v zaslanom vyjadrení zo dňa 17. 06. 2015 OS Bratislava V konštatuje, že sťažnosť na prietahy považuje za neopodstatnenú.

Citované vyjadrenie OS Bratislava V zo dňa 17. 06. 2015, Spr 3316/2015, svojím obsahom vôbec nekorešponduje so skutkovým stavom opísaným v ústavnej sťažnosti mojej mandantky a vyvstáva otázka, či predseda Okresného súdu Bratislava V vôbec vedel, čo podpisuje.“

Sťažovateľka vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu ďalej uviedla, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci prijatej sťažnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Z obsahu súdneho spisu sp. zn. 36 ErNr 94/2002 ústavný súd zistil, že ku dňu podania sťažnosti nebolo rozhodnuté o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie z 2. februára 2005, doplnenom 16. februára 2005, ani o námietkach sťažovateľky proti ďalším trovám exekúcie z 1. februára 2005, ktoré boli doručené okresnému súdu prostredníctvom súdnej exekútorke 20. apríla 2005. Súdna exekútorke v prípise sp. zn. EX 485/02 z 23. februára 2005, ktorým postúpila námietky okresnému súdu, uviedla, že sťažovateľka uhradila oprávnenému podľa dohodnutého splátkového kalendára dlh v sume 9 789,00 Sk, podľa oznámenia oprávneného z 3. mája 2004 predstavoval neuhradený zostatok jeho pohľadávky voči sťažovateľke sumu „1 834,70 Sk ako *dopočítané úroky z omeškania*“. Keďže sťažovateľka neuhradila žiadnu sumu na odmenu a hotové výdavky súdnej exekútorke, „*dňa 17. januára 2005 bol vydaný Exekučný príkaz na predaj nehnuteľnosti na [REDAKOVANÉ] ako aj exekučný príkaz zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosti, ktorý povinná prevzala dňa 29. 1. 2005*“. Súdna exekútorke ďalej uviedla, že sťažovateľka uhradila oprávnenému zostatok jeho pohľadávky 24. januára 2005. Neuhradená tak ostala odmena a hotové výdavky súdnej exekútorke.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03,

IV. ÚS 272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovanej veci.

1. Predmetom namietaného konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 36 ErNr 94/02 je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekučného konania, resp. jej námietky proti ďalším trovám exekúcie, z 2. februára 2005, resp. 3. februára 2005. Tieto návrhy tvoria súčasť konania vedeného pod sp. zn. 36 ErNr 94/2002. V označenom konaní okresného súdu sťažovateľka vystupuje ako povinná. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a ktorá nevykazuje znaky právnej zložitosti; nijaké skutočnosti nemôžu ospravedlniť neodôvodnene dlhý čas nečinnosti okresného súdu (takmer desať rokov) vo veci bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľky ako povinnej v napadnutom konaní nemalo vplyv na doterajšiu dĺžku konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bol postup samotného okresného súdu v konaní, ktoré začalo v roku 2002 a týkalo sa návrhu sťažovateľky z roku 2005.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z obsahu súdneho spisu sp. zn. 36 ErNr 94/2002 ústavný súd zistil, že ku dňu podania sťažnosti nebolo rozhodnuté o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie z 2. februára 2005, doplnenom 16. februára 2005, ani o námietkach sťažovateľky proti ďalším trovám exekúcie z 1. februára 2005, ktoré boli doručené okresnému súdu prostredníctvom súdnej exekútorke 20. apríla 2005.

Súdna exekútorke v prípise sp. zn. EX 485/02 z 23. februára 2005, ktorým postúpila námietky okresnému súdu, uviedla, že sťažovateľka uhradila oprávnenému podľa dohodnutého splátkového kalendára dlh v sume 9 789,00 Sk, podľa oznámenia oprávneného z 3. mája 2004 predstavoval neuhradený zostatok jeho pohľadávky voči sťažovateľke sumu „1 834,70 Sk ako dopočítané úroky z omeškania“, a keďže sťažovateľka neuhradila žiadnu sumu na odmenu a hotové výdavky súdnej exekútorke, „dňa 17. januára 2005 bol vydaný Exekučný príkaz na predaj nehnuteľnosti na [REDAKOVANÉ] ako aj exekučný príkaz zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosti, ktorý povinná prevzala dňa 29. 1. 2005“. Súdna exekútorke ďalej uviedla, že sťažovateľka uhradila oprávnenému zostatok jeho pohľadávky 24. januára 2005. Podľa nej však neuhradená ostala jej odmena a hotové výdavky.

Súdna exekútorke ďalej 31. júla 2014 doručila okresnému súdu podanie označené ako „Námietky proti trovám exekúcie – urgencia“. Na tomto základe okresný súd 24. apríla 2015 vyzval súdnu exekútorke na predloženie exekučného spisu č. EX 485/02 na účely rozhodnutia o námietkach proti exekúcii. Súdna exekútorke doručila 18. mája 2015 okresnému súdu predmetný exekučný spis a v stanovisku k nemu uviedla, že „povinná pohľadávku a trovy exekúcie uhradila ešte v roku 2005“.

Okresný súd bol vo veci návrhu sťažovateľky vedeného pod sp. zn. 36 ErNr 94/2002 dlhodobo nečinný. Ústavný súd zistil, že okresný súd ďalej uznesením č. k. 36 ErNr 94/2002-85 z 3. augusta 2015 o námietkach sťažovateľky (povinnej) proti ďalším trovám exekúcie rozhodol tak, že „Súd námietky povinnej zo dňa 1. 2. 2005 proti trovám exekúcie vedenej pod sp. zn. 36 ErNr 94/2002, č. Ex 485/02 zamieta“. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 1. septembra 2015.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 260/04, IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010), vychádzajúc predovšetkým z nečinnosti okresného súdu vo vzťahu k návrhu sťažovateľky (takmer desať rokov), ako aj z povahy veci, uzavrel, že v namietanom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 36 ErNr 94/02 bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia 6 000 €, ktoré odôvodňuje takto: *„Výšku finančného zadosťučinenia považujem za opodstatnenú a primeranú s poukazom na dĺžku konania a povahu sporu, zvlášť za situácie, že aj zriadenie exekučného záložného práva k nehnuteľnosti bolo neprimerané vo vzťahu k vymáhanej istine.*

Z dôvodu nečinnosti Okresného súdu Bratislava V. nie je predmetné exekučné konanie napriek splateniu celej pohľadávky oprávnenému stále ukončené a na byt mandantky je už 10 rokov zriadené exekučné záložné právo.“

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 36 ErNr 94/2002, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, a skutočnosť čo je predmetom namietaného konania, ako aj skutočnosť, že konanie o návrhu vo veci sťažovateľky nebolo do doručenia sťažnosti sťažovateľky ústavnému súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € sťažovateľke za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. Mariánom Košutom. Sťažovateľka žiadala priznať trovy konania v sume 354,89 €.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá

bola 839 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2015 (2 x 139,83 €) predstavuje spolu s režijným paušálom 2 x 8,39 € sumu 296,44 €. Táto suma bola zvýšená o 20 % (advokát je platiteľom dane z pridanej hodnoty), a tak celková suma trov právneho zastúpenia by predstavovala sumu 355,73 €.

Keďže sťažovateľka prostredníctvom svojho advokáta žiadala vo svojej sťažnosti (v petite) uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 354,89 €, ústavný súd priznal trovy právneho zastúpenia v ňou požadovanej sume.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2016